

éves multja van s két korona együttvéve azért ma is csak egy forint.

Ezekkel a régi, ragados, helyüket nem nagyó szokásokkal a filiéres pénzszerítésnek is meg kell küzdenie. Ha már egyszer ilyen az elnevezés, legyen ilyen az egész vonalon. Annál is inkább, mert a népet adás-vevésnél nagyon könnyű becsapni a kétfajta számitással, hiszen még intelligens ember sem tudja utángondolás nélkül hirtelen megmondani, hogy fizenhárom korona hetvenöt fillérnek mennyi a fele.

Más kérdés, hogy volt-e ennek a koronás-filiéres pénzreformnak valami haszna az általános gyakorlatban. Annak idején, a behozatalkor egyik érvelés az volt mellette, hogy könnyebb lesz a számitás és olcsóbbak lesznek az apró, garasos áruk. Tudvalevő, hogy ez a nagy kontrollal egység előadott pénzügyi jóslat nem vált be, a csekélyebb pénzegység egy garas árával sem bírta megakadályozni a drágaság elhatárolását. Sőt maga az állam is doogozott azon, hogy a kiserbernek a kettőháromkrajcáros szivarjaiból kilenc filléreseket csináljon.

Az igaz, hogy a szür bekötött ujjában mar nem igen tartózkodik százforintos bankó, de száz koronás sem. S elvégre egyre megy. Az állam nem sokat nyer véle, ha szigorítja az új elvezések használatát. De ha már teszi, tené legikáival. Ma benn van a forgaomban az egyforintos ezüstpénz s rá si van nyomva az általán hatalom tekintélyével, hogy az nem két korona, hanem egy forint. Azután az ötkoronás és tízfiliérestől eltekintve, a régi pénzegységnek megfelelő pénzegységet veretett. A huszfiliéres ma is tíz krajcár, sőt hatos. Így bajos lesz a népnyelvbe belevinni az új neveket. Tizenötfilléres, huszötfilléres és félkoronásoknak a forgalomban hozatalává bizonyára könnyebben. Természetesen azonban ez pénzt kóstálna, míg a lényeges rendelet kibocsajtása csak egy félív papírosba kerül.

Országgyűlés

A képviselőtársaság

Návay Lajos elnök teltizenegy órakor nyitja meg az ülést.

A Kossuth-pártból jelen van három képviselő: Bizony Ákos, Kálmay Ubul és Barabás Béla.

— Eljenek a harcoló Kossuth-pártiak! — kiáltja Polónyi Géza s Justhék rákiáltják az éjont.

Mihályi Péter jegyző felolvassa a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, amelyet észrevételei nélkül hiteltelnek.

Az elnök bejelenti, hogy Benedek Jánosnak sürgős interpellációra adott engedelmet a szociálista tüntetés betiltása miatt. Félkettőkor térnek rá.

Gróf Batthyány Tivadar napirend előtt személyes megtámadtatás címén kér és kap fel- szólalásra engedelmet. Tegnapi a jobb oldalon olyan híreket terjesztettek, mintha ő a minap meglátogatta volna Bardoiff ezredesét, a trónörökös katonai irodájának vezetőjét. Kijelenti, hogy senkinek semmi köze, hová megy s kit látogat meg.

Az elnök bemutatja Vertán Etele levelet, amelyben március 16-ig távozási engedelmet kér. Javaslom az engedély megadását.

Főkiáltások jobbról: Megadjuk!

Eitner Zsigmond: Javaslom, hogy a Ház a kért engedelmet ne adja meg. (Helyesítés a szélsőbaloldalon.)

Élénk felkiáltások a Justh-párton: Halljuk Kenedit!

Az elnök: Mivel élenindítvány tétel, a Ház szavazással fog dönteni s mivel névszerinti szavazást kértek, névszerinti szavazással. (Nagy vigasság a Justh-párton.)

Főkiáltások a szélsőbalon: A tegnapiak majd ezután!

Az elnök: Amí a tegnapi dolgot feleli...

Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Azt majd ezután!

Az elnök: Tegnapi önök követelték, hogy az legyen ma az első tárgy. Valahogy el kell intézni a tegnapi elnöki előterjesztéseket s főként az indítványokat, amelyek a Ház előtt van-

nak. Javaslom ismét, de csak kivételesen, hogy a tegnapi kérelmeket teljesítsék.

Polónyi Géza: Örömmel konstatálja, hogy az elnökkel egy véleményen van. A tegnapi ülésen Kenedi Géza indítványt tett, amelyivel szemben ellenindítványok voltak. Az e fölött megindult vitát a tegnapi ülésen mára hárszították. Ez a vita a napirend első pontja lesz. De ezt meg kell előznie a rendes napi, elnöki bejelentéseknek.

Az elnök: Semmi szándéka se lehet, hogy a házszabályoktól eltérjen; a névszerinti szavazást kétségtelenül meg fogjuk ejteni. Napirendre azonban a kérdés kitűzve nem lett s azért most kell tovább tárgyalni. Talán Beöthy a le- nök ur, aki a tegnapi ülés végén elnököt, lesz szives a Házat tájékoztatni intencióiról.

Beöthy Pál: Elmondja a tegnapi ülés végén történeteket s kijelenti, hogy tegnap csak azt a megjegyzést tette Batthyány kérdésére, hogy a tegnap kezdett vitát ma folytatni fogják.

Gróf Batthyány Tivadar: Személyes kérdésben elmondja, hogy tegnap átadott Návay elnöknek egy zárt ülést kérő ívet. Návaynak el kellett menni a miniszterelnökhöz ebédre sürgősen, ezért megkért a zárt ülést kérő ív visszavételére. Megkérdeztem, nem-e lesz valami siklik? Návay ünnepélyesen megígérte, hogy sem mi nem lesz, hanem a megindult vitát folytatni fogják. Ennek ellenében vettem vissza a zárt ülést kérő ívet.

Justh Gyula: Mi történik akkor, ha egy elnöki előterjesztés fölött megindul a vita. Határozathozatalra nem kerül sor. Folytatják-e a vitát másnap?

Szilassy Zoltán: Nem! (Nagy zaj.)

Elnök: Kérem a képviselő urakat, maradjanak csendben.

Justh Gyula: Az elnöki előterjesztések fölött számtalan határozatot hoztunk már és ezni kell a tegnapi beadott indítványok fölött. Javaslom, hogy a tegnapi megindult vitát most folytassák. Egész mindegy, hogy aznap hozunk-e határozatot, vagy másnap, de napirend előtt.

Beöthy Pál: Az ő felfogása az, hogy a

Az elnök: Batthyány napirend előtt azt mondta, hogy teljesen hűen adta elő a tegnapi történeteket; ő csakugyan garanciát adott, hogy a mai ülésen a tegnapi vitát szabadon folytatható lesz. Justhnak azt feleli: azt hiszi, inkább az obstrukciónak tett szolgálatot, mikor az elnöki előterjesztések közül a kérdést kiemelte.

Polónyi Géza: Beválasztjuk a vitarendező bizottságha. (Élénk derűség a Justh-párton.)

Holló Lajos: A házszabályokhoz kér szót. Azt bizonyítja, hogy a tegnapi távozási kérések érdemleges ügyek, amelyeket el kell dönteni, akár megújítja az elnök az előterjesztését, akár nem. Az elnök eljárása tegnapi teljesen korrekt volt.

Az elnök: Tehát először megtörténik a mai névszerinti szavazás, aztán föl fogom tenni a szavazásra vonatkozó kérdést a tegnapi indítványokra vonatkozólag. Kijelentem azonban, hogy a jövőben ilyen másnapra maradt ügyet nem tekintek többé elnöki előterjesztésnek, hanem a Ház előtt fekvő ügynek, amelynek napirendre tüzéséről a napirend megállapításakor maga a Ház határoz. (Nagy ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Most elrendéem a névszerinti szavazást Vertán Endre szabadságkéréséről. (Gulyos lármá a Justh-párton.) Az ülést öt percre felfüggesztem.

Félkettőkor Jankovics Béla elnök vette át az elnöklést, megnyitotta az ülést és megkezdődött a névszerinti szavazás.

A névszerinti szavazásnál 148-an szavaztak igennel, 13-an nemmel.

Návay Lajos újból átvette az elnökséget. Folytatni kívánja a vitát Kenedi indítványa felett Justh Gyula szóvá teszi, hogy az eddig elhangzott interpellációkra a kormány tagjai adócsk maradtak a válaszzsal. Kéri, hogy az erről szóló jegyzéket olvassák fel.

Návay Lajos ezzel szemben a holnapi napirend megállapítását indítványozta.

Antal Géza kérte, hogy holnap a Ház a napirend első pontjaként a véderőjavaslatokat tárgyalja.

Erre az ellenében óriási lármá, zaj tört ki, majd hosszú házszabályvita keletkezett, amely eltartott az ülés végéig.

Jubiláló vezértitkár.

Ormódy Lajos ötven éves jubileuma.

Ötven év! Egy emberöltő! Hosszu idő az ember életében és még hosszabbá lesz, ha azt folytonos tevékenységben, állandóan lázas, ideg- ölt munka közepette flöjtjük el. Nemzedékek pusztulnak el, cserélődnek ki és nemzedékek nőnek fel ezalatt az idő alatt. Kevés halandónak adatik meg az nagy kegyképen a sorstól, hogy ily hosszú időt megérjen és még kevesebbnek, hogy ily hosszú idő után is megőrizze szellemének frissességét, tevékenységét.

Kevesek, választottak jutalma, hogy ifju hévvel, telve felkesedéssel lépve pályájuk peremére, végig küzdjék annak nehézségeit és neves ambícióval, szorgalmas munkássággal előrehaladva derűs öreg korból dicsőséges, áldásteljes, erdus pályára tekinthessenek vissza.

Ezen kevesek, választottak egyike Ormódy Lajos, az Első Magyar Altaianos Biztosító Társaság vezértitkára. Mint ifju ember, vággyal, reménygel telve lépett az akkor még csecsemő korát élő Biztosító Társaság szolgálatába s azóta fáradhatatlan tevékenységgel működött előbb munkások, majd később a vezetők sorában. Negyven év óta működik felelősségterhes állásában, ott, hol a legerősebb érdekek, az anyagiak, a pénz vivja csatáját és mindig tisztán, puritán becsületességgel.

Ötvené v óta csak jót tett, barátokat szerzett, de ellenségei sohasem voltak.

S midőn ötven éves tevékeny multjára visszatekint, boldog elégedettséggel nézhet vissza arra az utra, melyen mindig csak előre haladt, egyenes, biztos lépésekkel, soha meg nem inogva, félre nem lépve.

Ötven éve, hogy Ormódy Lajos jótékony szellemét itt érezzük magunk között a közélet minden ágában. Igazgatója, alapítója csaknem minden társaságnak, Alföldi Takarékpénztárnak, Köcsönsegélyező Egyletnek, Helji vasutnak. — nyies bankett alkalmává tekinthetjük Ormódy Lajos: háirai és örömtől teit szívvel Ormódy Lajost:

— Adja az isten, hogy még sokáig fejthessen ki áldásos tevékenységet a magyar biztosítási eszme, hazánk és városunk érdekében mindnyájunk szeretetének közepette.

SZÍNHÁZ.

Ma este béreltszűnetben:

LEÁNYVÁSÁR.

Heti műsor:

Szombat: «Leányvásár», operett. Béreltszűnet.

Vasárnap délután: «Csikós», népszínmű. —

Mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap este: «Leányvásár», operett. Kis bérelt.

Leányvásár. A kiváló operett újdonság ma este kerül színre béreltszűnetben harmadszor. A népszerű bájos operett a közönséget teljesen meg hódította, úgy, hogy az előadások iránt állandóan nagy az érdeklődés.

Csikós. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal három órai kezdettel a «Csikós» népszínmű kerül színre teljesen új betanulással és elsőrendű szereposztással. Jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

Ifjusági előadás. Szerdán délután rendkívüli mérsékelt helyárrakkal három órai kezdettel Ifjusági előadást tart Zilahy igazgató. Ez alkalommal Tóth Ede népszínműve a «Falurossza» kerül színre. Páholy és támlásszék bármely sorban 70 fillér, állóhely 50 fillér, dík álló 30 fillér, karzat első sor 30 fillér, karzat több isor 20 fillér. Jegyeket a színházi pénztár hétfőtől kezdve előre árusít.

A pozsonyi rablógyilkosság.

Négy elvetemedett ember bünpöze.

Maült össze a pozsonyi esküdtbíróóság, hogy itélkezze a venturucsi rablógyilkosok feletti, akik vad elszántsággal és irtózatossággal beléfojtották az életet két védetlen, a kezemunkájára után élő asszonyba. Könyörtelen irgalmatlansággal végeztek az áldozatokkal, — özvegy Németh Jánosnéval, és nyomorék öreg lányával, Németh Karolival, azután elrabolták 600 korona vagyonkájukat. A gonoszlevők bókóval és zsebkeendővel fojtották meg a két trafikosnót, azután menekültek. November 11-én este fél tízkor követték el a rémtettet, s november 19-én már mindannyian fogházban voltak.

Négy tagja van a bandának: Benes József 23 éves pincér, aki Németh Karolát ölte meg, Rapcsányi Ignác, 17 éves szerelő őrt állott. Kilián János 21 éves pincér a harmadik. Ez nem vett részt ténylegesen a rablógyilkosságban, de — előreláthatólag ez fog kiderülni a tárgyaláson — értelmi szerzője volt a bűnténynek. A negyedik bűnös Stebeták Rezső bécsi sofőr, aki csak tanu lesz a pozsonyi tárgyaláson, sőt koronatanu, főlőtte majd csak ezután fog itélkezni a bécsi bíróság. Mind a négyen züllött, állástalan, éhes emberek voltak, amikor arra szövetkeztek, hogy bűnös uton szerezzék pénzt az úti élethez, amely után valamennyien vágyva-vágyva koztak.

Rapcsányi Ignác édes apja tekintélyes polgár pozsonyban. A fia lopott, Bécsbe ment, a hol megismerkedett Stebeták Rezső munkanélküli sofőrrel. Együtt Pozsonyba utaztak, azzal az elhatározással, hogy Rapcsányi apjának a várkastanyában levő ökaninjába bejárnak. A betörés nem sikerült. Majd egy rendőr bepisérte őket a rendőrségre, ahol csavargásierőgy egy napi elzárásra itélték el őket. A fogházban ismerkedtek meg Kilián János állás nélküli pincérral.

November elején ismét tervbe vették, hogy Pozsonyba mennek s november 6-án egy kávé mérésben találkoztak Kilián Jánossal, aki akkor ott kísérő-pincér volt. Kilián ismertette meg a csavargót Benes József állástalan pincérral. — Rablások, gyilkosságok, belőrések kíséretében fadarozdáltak, s megbeszélték egy Vereknyné névű trafik kifosztásának a tervét, majd a Frankfurter Mihály pozsonyi ékszerész ellen tervezett rablás módjait, azután egy Szűcs Károly névű pozsonyi mézáró kirablásának és meggyilkolásának a tervezetét és így szletett meg közöttük Némethék meggyilkolásának és trafikjuk kirablásának az ötlete is.

Azt mondja az ügyész vádirata, hogy Kilián János zsebelte ki az áldozatokat, és Benes József volt az, aki az előkészületeket megtette a terv végrehajtására és társai akaratelhatározására a döntő befolyást gyakorolta.

Több tervük nem sikerült s ezután vették magukat özvegy Némethné trafikjára, ahol végre is hajtották hidegen kiszelt szándékuikat. Csak Kilián nem vett részt a gyilkosságban, amelynek szörnyű részleteit most majd a vádlottak és a tanúk szájából fogjuk végig hallgatni.

A tárgyalás.

Pélőcz elnök 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást. Elrendeli a vádlottak bevezetését, — mire nagy mozgás támad a teremben. Benes József alacsony termetű, koránál fejlettebbnek látszó, jó arcú fiu, fekete ruha, sárga cipő és zöld nyakkendő van rajta. Az elnök kérdéseire elmondja, hogy foglalkozása pincér, 23 éves, nőilen és pozsonyi illetőségű. Rapcsányi Ignác a másik vádlott, csak 17 éves, foglalkozására szerelő. Kék ruha van rajta, úgy fest benne mint egy gimnázista. Kilián János a legroszabb képű a vádlottak között; rabruha van rajta.

A tanúk személyazonosságának megállapítása következik. Megjelent Benes József nővére, Margit, a ki sirva fakadt, mikor meglátta, hogy szörnyös örök hozzák bátyját. Hosszu időbe telik, amíg a tanúk személyazonosságát megállapítják. Az elnök hol magyarul, hol németül kérdez,

mert a tanúk egy része nem tud magyarul. Beosztja a tanukat, ki melyik napon jelenék meg. Vannak, akiket csak 6-ikára rendel be a bíróság, Benesekre és Rapcsányiakra csak kedden fog sor kerülni.

Majdnem tíz óra van, mire az esküdtszék megállapítására kerül a sor. Ez is eltart vagy félórát. Az esküdték jobbára idősebb, intelligens külsejű «Pressburgerek». Felolvassák a hosszú vádiratot, azután az elnök kivezeteti a két másodrendű vádlottat, és csak Benes marad a teremben. Fejét lehajtvá sir, könnyei nagy cseppekben hullanak a padozatra.

Az elnök azután a fényképeket, helyszíni rajzokat, meg a vádiratot osztogatja szét az esküdték között és felszólítja őket, hogy vonuljanak vissza és tanulmányozzák az iratokat. — Erre az időre felüggeszti a tárgyalást.

Benes József vallomása.

Tizenegy órakor kerül a sor az elsőrendű vádlott kihallgatására. Benes József eleinte elfogultan beszél, azután bátorságra kap és igen értelmesen adja elő élettörténetét.

Elnök: Bűnösnek érzi magát a gyilkosság bűntetteiben?

Benes: A gyilkosságban nem.

— Hát a gyilkosságban való részességben?

— Amugiban igen, hogy ott voltam.

— Hát a rablásban?

— Igen.

— Hát a gyilkosságban való szövetkezésben?

— Igen, mert ebben részt vettem.

Az elnök további kérdéseire elmondja, hogy nem akarják megölni Némethné, és leányát és ő nem is látta, hogy azok ott meghaltak volna. Elmondja végül részletesen a rablás ismert történetét.

Stepeták lökte be Némethné a kamrába, melynek lépcsőjén mindketten elesetek. Az ő reg asszony kiabálni kezdett. Stepeták lenyomta a padlóra, és száját zsebkeendővel főtötte be. Ujjait mélyen benyomta az asszony szájába, mindaddig, míg az el nem hallgatott. Ő ezalatt Németh Klárára vetette magát, földre rántotta, befogta a száját s az etűt, és végül a már előre elkészített zsebkeendővel megölte a szegényt.

— Nem akarom megölni — ugymond — nem is volt ez a tervünk, csupán meg akartam akadályozni, hogy segítségért kiabáljon. En nem is öltem és nem is vettem észre, hogy ott a helyszínen meghalt volna.

Benes után Rapcsányit fogják kihallgatni.

Egy volt detektiv büne.

Csendőr volt a büntársa.

A nagyváradi rendőrség két detektivjének tegnap délben egy régóta keresett gyilkost sikerült elfogni. Körülbelül négy hete körözik Mihálics György 32 éves betonmunkást, aki a gyilkosság elkövetése előtt Oroszországban járt és nyolc évig látta az orosz rendőrség szolgálatában, mint titkos rendőr.

Mihálics áldozata egy Butár Juliánna nevű kisbajai asszony, aki január 26-án két férfi társaságában eltávozott hazulról és nem tért többet vissza. Az asszony hozzátartozóinak feljelentésére a tenkei csendőrség nyomozni kezdett és gyanuba vette Mihálics Györgyöt és a bizonyítékok megszerzése céljából a legszélesebb körű vizsgálatot indította meg.

A nyomozás megállapította, hogy Mihálics, szövetkezve Illés László csendőrrel, állítólag munkások toborzása céljából becsavarogta az egész Aradmegyét, és január 26-án érkezett Kisbajára. Itt egy ismerősétől arról értesült, hogy Butár Juliánának 4—500 korona készpénze van — mire Mihálics házasságot ígért neki és valami ürtügy alatt elcsalta magával. Illés hozzájuk csatlakozott, azonban állítása szerint Soborsinban elvált tőlük és többet nem tud az asszony további sorsáról.

A nyomozás adataiból megállapították, — hogy Mihálics a védetlen asszonyt baltával leütötte, a mála lévő kisebb mennyiségű pénzt elrabolta, a hullát pedig ismeretlen helyen elrejtete. A vizsgálat azt is megállapította, hogy Butár Mária ruháit egy ember adogatta el a

rabonként, akire teljesen rááll Mihálics személyleírása. Mihálics lakásán megtalálták a vérnyomokkal szennyezett baltát.

Ezek után már csak Mihálics kézrekerítése volt hátra, miután nyomozás közben Illés László volt sikerrel letartóztatni. Három nappal ezelőtt a tenkei csendőrmester Nagyvirádra jött és két napi kutatás után sikerült megtalálni Mihálicsot, aki a csendőrskola építkezésénél mint cementmunkás volt alkalmazva.

Mihálicsot ma átkísérték Tenkére és kihallgatás után beszálítják az ügyészségre.

Baleset a Kossuth-utcán.

A kocsikázás vége.

Ma délután baleset történt a Kossuth-utcán. Egy kis fiu akart egy kocsival megfordulni és közben valahogy leesett a kocsiról, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a jobb bokáját összezsuzta.

Katz Miklós 13 éves gyermek már régen ismeri a Rosenfeld-cég kocsisát és amikor találkozik vele, rendszerint fel szokott kérkedni kocsijára. Ma délután is így történt. Egy darabig gondtalan, gyerekes vígsággal élvezte a kocsikázás örömeit. Így érkezett a kocsis a Tóth Gyula-cég Kossuth-utcai raktára elé, hoi megállt és a kocsis megkezdte az árucikkek kirakását. Míg ő a négy láda beszállításával volt elfoglalva, addig a kis Katz Miklós viggázott a lovakra.

Közben egy taligja érkezett a raktár pincehelyisége elé, mely szintén árukat hozott ugyan-csak a Tóth Gyula vaskereskedése számára. A taligás odaszólt a kis Katz Miklósnak: — Áll fiam egy kicsit odébb a szekérre, hogy én is könnyebben beszállíthassam az árucikkeket!...

A kis fiu erre a Debreczeni Első Takarékpénztár épülete felé akart menni a kocsival, és a kocsis megkezdte a kocsit megcsuszótt és lezuhant az utca aszfaltjára, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a jobb bokáját összezsuzta. A kíváncsiak nagy serege vette körül, az előteforált mentők pedig beszállították a kózkórházba, hol ápolás alá vették.

A rendőrség részéről dr. Harsányi Imre ügyeletes rendőrfogalmazó hallgatta ki az est folyamán. A kis Katz Miklós nem okoi senkit baleseteért; azt a saját maga viggázatlanságának tulajdonítja. Állapota nem veszélyes.

Uj városi törvényt!

Ájtólag készül már a javaslat...

Az 1886. XXI. és XXII. törvények hibáit nemcsak a közvélemény, hanem maga a kormány is hamar fölismerte. Szapáry a közigazgatás rendezéséről szóló törvények között a városokra vonatkozó törvényjavaslatok elkészítését is kiáltásba helyezte és Fascho Moys Sándor dr. belügyminiszteri tanácsos a városokról szóló törvényjavaslat tervezetét el is készítette. Azt Percei Dezső belügyminiszter 1897-ben kiadta, de az országgyűlés elől mai napig sem került.

Fascho Moys javaslata különösen azért fontos, mert a törvényhatósági városok mellett a rendezett tanácsú városok szervezetét is szabályozza. Ez tehát az egységes városi törvény első fecskéje. Törvényhatósági joggal felruházott városok azok, amelyek eddig is törvényhatósági joggal bírtak, vagy ezen joggal a jövőben felruhíztatnak. Rendezett tanácsú városok pedig azok az eddig rendezett tanácsos bírt városok, amelyek legálább 5000 lakossal bírnak és a jelen törvény által a városokra hárított kötelezettségek teljesítésére szükséges szellemi és anyagi erővel rendelkeznek.

Minden város gyakorolja a törvény korlátai között az önkormányzati jogait és teljesíti az államra ruházott hatáskörben az állami közigazgatás feladatait, amely minőségében egyenlő a városoké. A javaslat megállapítja továbbá a városban

tevő személyeket — akik községi lakosok vagy idegenek — és meghatározza jogait és kötelességeiket.

Az önkormányzati ügyeket a képviselőtestület a polgármester, a tanács és az árvaszék látják el. A képviselőtestület a lakosság számára szerint 24—72 tagból áll, akik valamennyien választás útján nyernek megbízást és pedig felelőse a legtöbb adót fizető, másik felelőse az összes városi polgárok közül választható.

A következő részek a közgyűlés és annak hatásköréről, a tanács és a tisztviselők hatásköréről szólnak. Kétfől fejezet tartalmazza a városi háztartásról szóló intézkedéseket. Végül a javaslat szabályozza a rendezett tanácsú városoknál a vármegyékben és a vármegyei közigazgatáshoz való viszonyát, valamint az állami felügyeletet is.

A jelenlegi kormány állítólag már újból felvette a programjába a városok rendezésének kérdését és ha a városok az ügyet állandóan fenn tartják, lehetetlen a kormányának a törvényjavaslat elkészítése elől továbbra is kitérni.

UJDONSÁGOK

A ZÁLOGHÁZ.

Azt kell mondanunk, hogy a zálogház magyar betegség, helyesebben magyar nyavalya. Az az irgalmatlan nyomor, amely a népet sújta, csak felerészből oka a zálogházak virágzásának. A többik, a komolyabbik ok a közönség könnyelmű, urhatalmi élete. Aki emiatt Munkácsy festményére, maga elé idézheti a képet, amely akkor még csak a nyomor, az őszinte, becsületes nyomor szomorúságában, fájdalomában áll. Ma a rongyos nagykendők, szenvedő arcok mellett inkognitóba öltözött urak, címikus horogárok, feltűrt galléru gavalterek a zálogház vendégei. A ma Munkácsyjának kártyázás idején kellene mindenható ecsetjére venni ezt az elátkozott helyet: a zálogházat. Jó érzésű emberek között lázítani lehetne ezzei a képpel, csak úgy, — mint a Verescsagján képei lázítanak a háború és militarizmus ellen. (Ugy mellékesen jól esik megkérdezni, hol jár a magyar pictura az irodalomtól és a politikától?) Raffinált divatok és erős szokatlan irányok iszapjába ragadt anélkül, hogy a kor idejéről egyetlen ecsetvonást tenne. Lövérsény és kártya: ez a kétfő a zálogházi üzletek táplálója. De ne tegyük igazságtalanok. Fontos szerepe van ebben az általános drágaságnak, a drágaság arányában nem javuló kereseti viszonyoknak, az adóprésnek, az ételmiszer- és házbérszoranak.

A társadalomnak még ama rétegei is rendezetlen anyagi viszonyok között élnek ma, a melyek tulajdonképpen bérmozgalmukban jelenlős sikereket értek el. Hiszen minden szociális mozgalmi irgalmatlan anyagi áldozatba kerül. A mikor javított fizetésünkhöz hozzájutunk, valóságos csőd szelén állunk. Először, mert mire mozgalmra határozzuk magunkat, akkorra a házi és az élelem drágasága teljesen tönkretett bennünket, másodsor, mert maga a mozgalom, a harc minden pénzünket, hitelünket felemészlette. És itt kezdődik a könnyelműség. Ki könnyelmű? Ugy-e, sohasem a gazdag ember, hanem mindig a szegény. Az, akinek nincs veszteni valója, akinek elkeseredésében megérik az akasztófahumora és azt is elpusztítja, amije még van.

Ez a borzasztó, ez a siralmas pénzügyi zűlétség aztán kiölte a személyi hitelt, amely ma valósággal kivezett financiai fogalom. Váltóra nincs zsiránsod, ha ez még akadna, akkor nincs bank, amely váltót adna lezártól. Bár a kölcsön nem kapsz a gyermeked temetésére sem. Nincs kőgád, aki öt forintot adjon kölcsön. És nincs főpincér, aki egy pikkoló feketét hitelezzen. Marad a zálogház.

Ugye, ha bemegyek a zálogházba, akkor egyszerűen egy hitelműveletet bonyolítok le. Egy természetes, mindennapi, bonyolult üzlet ez, amelyre nekem szükségem van, a bank viszont nyereségeit szaporítja vele. Elveszted a pénzedet a kártyán, akkor lekapcsolod az óráncodát, elmegy a zálogházba feltűrt gallérral, a fal mellett, szegyenkezve, lesütött szemekkel. De ez még nem elegendő. Fizetsz tízenket percents törvényesen megengedett uszarakamatot, levonnak három hónapi kamatot előre, az értéktár-

gyakra csak negyedrésznél kölcsönt adnak, iránt annyira megilletné, te pedig mindezt bofond módra eltűröd, alázatos fejlehajtással tudomásul veszed és boldogan gyűröd zsebre a negyven koronát, amit a kétszáz koronás órára adtak. Alázatosan, meglapúva járunk a becsület és kezesekkel fogadjuk a rettenetes nyuzást, amelyben részünk van.

— **aVasárnapi istentisztelet.** Vasárnap, március hó 3-án a debreceni templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban János Zoltán lelkész, Kistemplomban 9 órakor Demeter Gyula s.-lelkész, 11 órakor Szele György lelkész, Kossuth-utcai templomban Megyeresy Béla budapesti ifj. egyh. titkár, Ispotály templomban Polgár Gyula s.-lelkész, Városi szegényházban Hajdu Sigmund püspöki titkár, Csapókeri imaházban Kovács János val. okt. lelkész, Homokkeri imaházban Boér Károly val. okt. lelkész.

— **A Választótestület elnöksége kéri a tisztelt tagjársakat,** hogy a március hó 4-iki népgyűlésen a Margit-fürdő dísztermében (Munkács-Ott hon) délelőtti fél tíz órakor minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek, egyszersmind a választmányt is fölkeri, hogy teljes számmal jelenjen meg. Az elnökség.

— **Tiszteletjes kérelem.** A legközelebbi napokban Isten segítségével megépülő Arpádtéri református templomunk orgonájára, harangjaira és órájára már eddig is szépen adakoztak egyházunk egyes hívei. De mert a jeleztem céljára szükséges összegnek még sok hiánya van: négy tisztelettel kérem fel ezen az uton is református testvéreimet, hogy kegyes adományait minél többen és minél előbb hozzám juttatni méltóztatassanak. A templomok a múlt idő rohanó hullámai közt az örökkévalóság világító tornyai az Isten dicsőségére és a mi boldogságunkra! Debreczen, 1912. évi március hó 1-én. **Dicsőfi József,** Széchenyi-utca 4. sz.

— **A Debreczeni Társadalomtudományi Kör** március 9-én, a Kereskedő Társulat dísztermében felolvasó ülést tart, melynek tárgya Rácz Lajos dr. «A munkához való jog továbbfejlesztése» című előadása lesz.

— **A görög katolikus püspökség hegye.** Nyiregyházáról tévítatottak: Májerszky Béla püspök, Trak Géza kultúrtaácsnok tegnap kihallgatáson voltak Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknél és Zichy János gróf kultúrtaácsnokságnál. A polgármester és a kultúrtaácsnok beszámoltak a püspökség felállításának a tervei és kifejtették, hogy a magyar görög katolikus püspökség székhelyét Nyiregyházra a legalkalmasabb. Ugy a miniszterelnök, mint a kultúrtaácsnok a legnagyobb figyelemmel hallgatták meg az előterjesztést és mindketten biztosították a polgármestert, hogy Nyiregyházra érdekeit figyelembe veszik. Hír szerint az alakuló új egyházmegye területéhez tartozó egyházak telkései külön memorandumban kéri meg a miniszterelnököt arra, hogy az új püspökséget Nyiregyházra telepítse. A memorandum aláírás végett most körözik a lelkészekkel.

— **A fodrász munkások és a 4-iki tömegsztrájk.** A fodrász- és borbélymunkásoknak tegnap este megtartott népes értekezlete kimondta, hogy csatlakozik a március 4-iki tömegsztrájkhoz és hétfőn délelőtt a munkát beszüntetik. A fodrász- és borbélymunkásoknak ezen állásfoglalását támogatja az összmunkásoknak azon határozata, hogy ez állásfoglalásért sújtandó fodrászmunkásokat minden eszközzel megvédelmezi. Ez egyben a fodrászmunkások 3-án, vasárnap délután 3 órakor újabb értekezletet tart az Orságon külföldi munkásokkal együtt és a hétfő délelőtti munkabeszüntetést átiratban tudatja a munkaadók testületével.

— **A Falalkotóak debreceni felügyelő hatósága** március 3-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes teljes ülést a városháza könyvtárszobájában. A gyűlés fő tárgyai a következők: évi jelentése egyes indítványok megbeszélése stb. A hatóság összes tagjait személyesen meghívom és értesítettem a gyűlésről, de a szerencsém őket arra ezuton is teljes tisztelettel meghívom. Debreczen, 1912. február 29. **Csikó Lajos,** hatósági titkár.

— **A Debreczeni Kispárosok Egyesülete** va sárnap d. e. fontos választmányi ülést tart a március 4-iki tüntetés ügyében a Hunyadi-u. 21. szám alatti helyiségében.

— **Uj műsor.** Egyszerűen leközzöljük csak a Hajnal-Mulató új műsorának névsorát, mert maguk a nevek többet beszélnek minden dicséretnél. Patát Leo zongoraművész, zeneszerző, Srs. Astrellas a berlini Wintergartenből, Küthy Rózi kabaré-művész, Draskóczy Katica sanzonet, Artemis keleti táncosnő, Charlotte angol ének- és tánc-, Zóbei Elza komika, Szép Rózi előadó, Marosi Mic. énekesnő, Zsám-béki Nusi színésznő, Sziklai Benő tánckomikus, Vass Feri humorista, Lévai Farkas Pál konferense. Szinre kerül «Félreértés volt» című bohózat.

— **Táncvizsga.** Alföldy Károly tánciskolája március hó 6-án szerdán az Arany Bika szálloda dísztermében Magyar Imre és fia zenekera közreműködésével rendezendő táncvizsgát tart. — Belépti-díj személyenként 2 korona. Páholj-jegy 2 korona. Kezdeté este 7 órakor. Sorrend a vizsga kezdetén lesz kiosztva. A tavaszi tanfolyam folyó évi március hó 11-én kezdődik. — Alföldy Károly táncosnő.

— **Uzletelhelység átvelel.** Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a jelenlegi Mátyás-pincét átvettem és azt Pilseni-sörház címen tovább vezetem. Múltan a pilseni sör kezeléséhez való amerikai műtőházam még teljesen berendezve nincsen, kénytelen vagyok a pilseni sör kimérését március hó 10-ére felfüggeszteni, melyről a nagyérdemű közönségnek külön togon értesíteni. Kötendő magyar és francia konyháról, valamint a legfinomabb bel- és külföldi borokról gondoskodom. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel: Sternád Ferencz, vendégfogó.

— **Lapunk tegnapi számában** az Általános Forgalmi Bankról egy közlemény jelent meg. Eze: közlemény minden alapot nélkülöz s legnagyobb sajnálkozásunknak adunk kifejezést, hogy ezen cikkünk teljesen téves és a valóságnak meg nem felelő információ folytán megjelent. Az Általános Forgalmi Bank úgy a közönség, mint pénzügyi körökben a legjobb hírnévnek örvend, viszonyai teljesen konszolidáltak, sőt mint most utólag értesülünk, egy budapesti igen előkelő intézettel szorosabb összeköttetés létesítése iránt folytatott tárgyalások eredménye nyertek befejezést.

— **Csak kőműves-féle magvakat vásárolnak** helyesen gondolkodó, számító gazdák és kereskedők még akkor is, ha mások olcsóbbak volna, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Talált kulcsok.** Hartmann Sárika, ki a Simonffy-utca 27. szám alatt lakik, ma dében a Fűvészkert-utca 14. számú ház előtt a járdán 5 darab összefűzött kulcsot talált, melyet átadott a rendőrségnek. Igazolt tulajdonosa átveheti a betvárosi rendőrkapitányságnál.

— **A garázda csizmadiategény.** Sörös Gábor Kut-utca 122. szám alatt lakó csizmadia ma megejtent a rendőrségen és panaszt tett a segéde ellen, ki az utóbbi időben úgy nejt, mint nejté folyton üldözi, sőt a múlt hó 27. és 28. közöttie jelen kiált az udvarra és hogy őket bosszantása, 11 órától fél 12 óráig az udvaron borzasztó lármát csapott, kiabált, tenyegetőzött, sőt még az ablakokat is folyton vereste. Az éjjeli nyugalmukat igényormán teljesen feltorgatta. A rendőrség a garázda csizmadiategény ellen az eljárást megindította.

— **Eladott cipők.** Mezei Gáborné Timár-u. 31. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen N. F. és neje ellen, kik a hozzájuk küldött 32 korona értékű teljesen új egy pár férfi és egy pár női cipőt eladták.

— **A napszámos kártérítése.** Furkó László napszámos, ki a Hatvan-u. 42. szám alatt lakik, panaszt tett a szabadalmazott lópatkógyár igazgatósága ellen iparkihágás miatt. Furkó László ugyanis mint napszámos volt alkalmazva a lópatkógyárban, hol egy alkalmi munkaközben egy szálmával megrakott szekérről leesett önhibáján kívül és kulcsonttörést szenvedett. A lópatkógyár igazgatósága jegyzőkönyvet nem vett fel baleseterő és így semmi kárpótlásban nem részesült. A rendőrség megindította a nyomozást.

A szociáldemokrata párt népgyűlése. A debreczeni szociáldemokrata párt bejelentette, — március 4-én fél napi általános munkabeszüntést s az általános választói jog mellett tüntető felvonulással egybekötött népgyűlést rendez. A munkások a Wesselényi-térről a Petőfi-térre, innen pedig a Munkás Otthonba vonulnak, ahol a népgyűlést tartják. Rostás István főkapitány a tüntető felvonulást és az ezt követő népgyűlést megengedte.

A hencgő bérkocsis. Bagi Viktor Hatvan-utca 71. szám alatt lakó cipész panaszt tett a rendőrségen a 33. számú kétfogatu bérkocsis ellen, k' kocsijával az Ujváros-uton a gyalogjárdára felhajtotta és m'edőn ő ez elien tiltakozott, a legrutabb módon leszidta, hogy mit avatkozik az ő dolgába. A rendőrség megindította az eljárást.

A verekedő legények. Ma este ugy fél kilenc óratájban nagy botrányt rögtönözött a Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán két legény. Névszerint Gombácsi Sándor vámospécsi születésű 21 éves kíségető váltókezelő és Juhász Szabó Imre 20 éves, hajduböszörményi születésű kocsis, ki a Kut-utca 9. szám alatt lakik. Valami csekélység miatt összevesztek és a verekedés hevében Gombácsi Sándor a csizma szarából előrántott egy asztali kést, melyet Juhász Szabó Imrrebe akart szúrni. Ez azonban megragadta a karját és így megghiusult a szándéka. Nagy népcsofódület támadt és az elősiető Kabei József 26. számú rendőr bevltite őket a központra, hol kihálígtatták őket.

Eltűnt napszamos. Nagy Gábor debreczeni lakos ma megjelent a rendőrségen és elpanaszolta, hogy János nevű 64 éves nőtlen napszamos öcsse meg elelőtt 10 évvel nyomtalanul eltűnt. Munkakeresés végett távozott Debreczenből és azóta semmi hírt sem hallottak felőle. Elcinte abban reménykedett, hogy talán valahol munkát kaphatott, megtepedett és hálátlanul elfelejtette hozzátartozóit. De már erő a reményről is íetett. Kérte öcscsének köröztetését, melyet a rendőrség elrendéit.

A megtartott ruhaneműek. Kardos Eszter Bethlen-utca 59. szám alatt szóigáló cseléd panaszt tett V. V.-né ellen, akinek megörzés végett átadta 20 koronát érő ruhaneműjét. Mikor azután megjelent nála és átakarta venni, legnagyobb meglepetésére azzal fogadta, hogy ő bizony nem adja ki a ruhákat. A rendőrség megindította az eljárást.

A Leányvásár főszereplőjének, Zilahy-nának pompásan sikerült arcképét közli a Debreczeni Szemle. Az operetről hosszú cikkben szánolnak be Mártonflavy György s Szatmáry és közli a lap hangjegyekkel a darab legnépszerűbb dalát, a darab szövegét és a színlapot. Tóth Arpád, Herczegh Ferencz, Juhász Gyula, Krudy Gyula, Kemény Lajos irtak a lapba, mely szombaton délután 5 órától kezdve kapható a trafikokban 30 fillérért.

Tanárok sikeres bérmozgalma. Aradról jelentik: A román tanítóképző-intézet tanárai már régóta sürgették a szentszéktől fizetésrendezésüket és tavaly már elértek annyit, hogy a zsinat utastotta a szentszékét a fizetésrendezésre. A szentszéka zomban nem akart mozogni, mire a tanárok a napokban beadványban figyelmeztették a szentszékét, hogy rendezze sürgősen fizetésüket, mert különben beszüntetik a munkát. A fenyegetés használt, mert Pap János püspök sürgősen összehívta a szentszéki tanácsot, amely úgy határozott, hogy a tanárok fizetését ideiglenesen minimálisan 600 koronától fölfelé emelni fogja. Még pedig március elsejétől számítandólag.

Vallomás a halálos ágyon. Aradról írják: Aradon elelőtt két hónappal csödbe jutott Hartmann János gyáros. A törvénytörés a csödtön eg gondnokául dr. Grósz Elemér ügyvédet rendelte ki. A minap az ügyvédet magához kérte a kórházba Erdélyi Izsó, a csödbe jutott gyáros utazója, aki kijelentette, hogy végét érzi közeledni, azért fontos vallomást akar tenni. ha ennek ellenében az ügyvéd megígéri, hogy halála után gondoskodni fog az ő családjáról. Az ügyvéd ezt meg is ígérte, mire Erdélyi elmondotta, hogy Hartmann János gyáros közvetlenül a csödb előtt mintegy 30.000 korona értékű árut szállítottatott el gyárából. Az ügyvéd e vallomás alapján feljéentést tett a gyáros ellen.

Közgazdaság.

Az ugarok zöldtrágyázása.

Az ugar tartás megapadt ugyan az utóbbi évtizedekben Magyarországon, azonban még mindig nagyon sok gazda van, aki fekete ugar tart, pedig immár kétségtelenül bebizonyított dolog, hogyes gazdálkodási rendszer mellett fekete ugarra nincsen szükség, de annál nagyobb szükség van beható mezőgazdasági ismeretekre, — hogy az ugar tartás kiküszöbölése dacára a talaj termő ereje ne csökkentessék. Miután pedig ilyen alapos és beható gazdasági ismeretekkel nem minden gazda rendelkezik, mi nem is tanácsoljuk, hogy az ugar tartással mindenki hagyjon fel, de tanácsolhatjuk, azt, hogy fekete ugar helyett tartson zöld ugar, s a zöld ugarba vesessen olyan növényeket, amelyek a levegőből is képesítve vannak légenyit gyűjteni, s ezeket szántsa alá, mert ilyen módon talaját folytonosan gazdagítja és jobbá teszi.

A légenyit gyűjtő növények sorába tartoznak az összes pillangós virágok. Ezek közül azonban zöldtrágyául leginkább ajánlható kötött talajon a kékesillagfűrt, homok talajokon a lapos magu fehér csillagfűrt. Ezeket a növényeket ha kora tavasszal sűrűn elvetjük, amely célra katasztrális oldanként 1 mázsa mag szükséges, h akkor júliusig övig erő növekedést fognak mutatni — s így módunkban lesz rettenetes nagy mennyiségű zöldtrágyát alászántani, hogy azután utána búzát vagy rozstot vehessünk.

A zöldtrágya növények egyedül légenyben gazdagítják a talajt, amelyet a levegőből vonnak el, s amelynek fontos szerepe van a növények táplálkozásában. Nem gazdagítják azonban a talajt foszforral, sem pedig kálival, amelyek szintén nagyon fontos tápláló anyagai a növénynek. Azért is helyesen az a gazda jár el — aki kötött talajon a csillagfűrt mag elvetése előtt katasztrális holdanként 150 kilogramm szuperfoszfátot szánt alá, homok talajon pedig 180—200 kilogramm káli-szuperfoszfátot.

Ha így jár el, megadta talajának mindazon tápláló anyagokat, amelyek nagy termékek biztosítására szükségesek, s ezen eljárással a hiányzó

istálló trágya mennyiségét a legkitünőbbben pótolja.

Megjegyezzük még csupán azt, hogy a zöld trágya növényeket sokkalta jobb csekélyen alászántani, s a vetés előtti szántást mélyen eszközölni. Mennél csekélyebben történik a zöld trágya növények alászántása, annál gyorsabban korhadnak el azok.

Külkereskedelmi forgalmunk januárban.

A Központi Statisztikai Hivatal ma tette közzé a magyar szent korona országainak január hónapi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 119.0 millió koronával szemben január hónapban 139.8 millió koronát ért el, s ebből 103.5 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelnk értéke a múlt évi 107.0 millió koronával szemben januárban, 123.5 millió koronát tett, mely összegből az ausztriai rendeltetésű kivitelle 89.6 millió korona esik. Az 1912. év első hónapjában tehát árumérlegünk összesen 16.3 millió koronával, Ausztriával szemben pedig 14.0 millió koronával passzív. Behozatalunkban legnagyobb összegű a textil-ípar készgártmányai szerepelnek. Ez áruk behozatali értéke januárban 39.7 millió koronát tett s ez összegben Ausztria nem kevesebb, mint 38.1 millió koronával részesedik. Behozatalunkban jelentékeny összeggel — 6.1 millió koronával — szerepel még a külföldről beszerzett szén értéke. Legfontosabb kiviteli cikkekink ezuttal is a gabonaneműek és a liszt. Az utóbbiból januári kivitelnk: 13.6 millió koronát tett, amiből 12.6 millió korona értékű Ausztriába szállítottott. Az előző és január havához képest az összes kivitelen 3.2 millió korona emelkedés mutatkozik. Összes kivitelnk gabona, lisztnemekből, hüvelyesekből 37.5 millió koronát tett, 6.5 millióval haladván meg a múlt évi január havi kivitell értékét. A vágó- és ígás-állatok kivitelle az előző év január havának eredményéhez képest emelkedett, s az előző évi 13.8 millió koronával szemben 17.1 millió korna értéket képviselt.

A vihar.

Összesen 1000 példányban kapható a ROMÁN OPERETTA

Írta: ...

— Miért vesztegelek itt?... Segítenem kell őket... azonnal!...

Azután hirtelen az ut közepére rontott és különös, elszánt hangon, mely mélyen visszacsengett fülében, önkívületben kiáltotta:

— Előre, testvéreim!...

Senki sem figyelt rá. A sötétben elmosódó alakok ide-oda sűrűgtek és olykor átkiáltottak egyr. ásnak.

Egy kapu előtt falépcsőt pillantott meg Sliwin és mindjárt elfoglalta. Hosszu és súlyos volt, nem bírta vállára emelni. A végénél fogta meg és ügyetlenül huzta magával a barrikádroz. A fa kongott, dörömbölt a kövezeten és ezeket a hangokat oly sivárnak érezte, mintha az ő gyávaságát hirdetné.

Ki sem segítette. Maga próbálkozott a lépcsőt felhengeríteni a barrikádra, de kétszer alágörgött, míg végre aztán elől függve maradt. Sliwin igazgatta még kissé, mignem az elhelyezést jónak találta s erre már futott is verejtékes arcú, hogy még valamit hozzon.

Két ember hordót hengergetett feléje, segíteni akart nekik és az abroncsnál megfogta. De hármásban nem haladtak és az egyik ember becszusán mondta:

— Magunk is elbírjuk! Hagyja el!

Sliwin zavartan állott meg, levette sipháját és izzadságát törölve, bizonytalanul mosolygott maga elé.

— Minek álldogálok én itt? — horkant fel aztán hirtelen.

— Testvérek! Amott az udvaron ládák álla-

nak. Tele vannak fűrészparral. Ide veük — kiáltotta valaki az ut másik oldaláról.

Sliwin bánatos töprengéssel tette fel sipháját és odafutott; de a ládákat már vették seğıtsége megkésétt. Körünézett és keresett valamit. Gondolta, hogy kiemeli a kaput. Odasietett, megfogta az alját, de nem tudta kilendíteni; átkarolta a falait, de így sem sikerült. Meghökkenve és félszeg, szegyenült mosolylyal ment vissza az utra.

A barrikád már készen volt, még kis vörös zászló is libegett a tetejében.

Messze hátul az ut végén az alkony végső világossága borult feketébe.

Köröskörül nedves hűvösség áramlott. A barrikádharcosok alakjai, mint imbolygó foltok sötéltettek.

— Kinek van revolvere? — kérdezte egy feketezakállas ember, aki szó nélkül átvette a vezetőst.

— Nekem!...

Nem beszélt hangosan, de parancsolón.

— Nekem!...

— Puskám van!...

Különböző hangok keveredtek egybe.

Sliwin revolverére gondolt, úgy tűnt fel neki, mintha tthon felejtette volna. Dermédt ijedség lepte meg, zsebébe nyult, érezte a pisztóly agyának hidegét és remegő hangon szólt.

— Nekem is.

— Tehát akkor egy, kettő, három, négy... és egy fegyver — számlálta a fekete szakállas ember. — Be kevés, ezzel ugyan sokra megyünk! — sziszegte fogai közt. — Ej, nem tesz semmit!

Folyt...

VOITH GYÖRGY.

Apró hirdetések.

Viz sziog 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Porokat, konyhaberendezéseket raktáron tart
Bólint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

CZIGTÁBLÁK, különféle nagyságban, eladó
Darabos-utca 7 sz. alatt.

Hangorák 3 korona kivi előzetesen leg-
jobb és legújabb zeneműveket kicserélő Or-
szagos hangjegykölcsönző intézet, Arad-
utca 47. Tessenék prospektust kérni.

MAZCSÓVEK különféle nagyságban eladó
Bővebbet a kiadóhivatalban

HÁROM SZOBÁS UTCAI LAKÁS
május elsejéig jutányosan kiadó elkötődés miatt.
Cím a kiadóhivatalban.

**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESÉK. KURUCZ BELA ÉÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.**

CISMINDIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csa-
vaszérba való erős papiros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

Nemi bajoknál, húgycsőfolyás, tripper-kankánál csakis
az ILLÉS-féle Santal-capsulák ezelőtt
SANTAL-CAPSULÁK, mint legbiztosabb óvszert mindenki
használja 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja
ILLÉS ANTAL gyógyszerháza Szabadka

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása
a legmakosabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK,
gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom,
VÉRTELULÁS, aranyér és a lekülönbözőbb NŐI
BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta
mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyét tünteti fel és
a Moll-féle SOS-BORSZESZ
nevezetesen „mint fájdalom-
csillapító” bedörzsölésével
köszvény, szesz és a meg-
hülés egyéb következményei-
nél legismertebb népszerű.

Egy óhozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legújabb, egészen új módszer szerint készített
gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozására
és ápolására úgy gyermeknek, mint felnötök számára.
Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle véd-
jegyvel van ellátva.
Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéli megrendelések naponta posta-utánvét mellett
teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A.
aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

POLGÁR-féle SÉRVRÖTÖR

m. kir. szabadalmazott

Haskötők
Múláb és
műkéz
Irrigator-
fecskendők
Diana-öv
(havibaj el-
leni kötő)
Suspensorium
(heretartók)
Egyenesartók
Gummiharis-
nyák
Kötőszerek és
Betegápolási
tárgyak
Valódi francia
óvszerek
(legkülönbözőbb pá-
rosi gyártmány.)

Polgár Sándor orvosi műszer- és
kötőszergyárosnál.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.

Kérjen képes ingyen árjegyzéket a kívánt tárgy
megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése ese-
tén 10 százalék engedmény Debreczen olva-
sónak.

HOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája és hírlapkiadó vállalata

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐGÉPEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKSEL
UGYSZINTEN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
:: KÖNYVNYOMDA. ::

XLIV. évfolyam **DEBRECZEN** XLIV. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

V. évfolyam **ESTI HIRLAP** V. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

TELEFON
412.

IZLESEK KIVITELBEN KÉSZÜLNEK:
Báli és esketési meghívók, feltűnő
falragaszok, ipari és kereskedelmi
nyomtatványok, árjegyzékek és
gyászjelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A
NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN
:: VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE. ::

BENZ-

Automobilok.

Luxus-autók:

turakocsik, városi kocsik, üzleti kocsik, bérautók.

Teher-autók:

szállító-kocsik, teherkocsik, tehe vonatok, omnibuszok, öntözőkocsik, mentőkocsik, legénységi kocsik, létrakocsik, betegszállító-kocsik, szeméthordókocsik, szerkocsik, továbbá bármely különleges kivételű automobil ipari és gazdasági üzemhez.

Motorok,

Gáz-, benzin-, benzol-, nversolaj (Diesel rendszer) és petroleum-motorok; szivógáz-motortelepek (antraczit, kősz. faszén barnaszén és turia tüzelésre) szállítható motorok (lokomobilok) gazdasági és építkezési gépek üzeméhez, magánjáró szalagfűrészek, kinematograph, világítási kocsik stb. stb.

Átváltható hajódieselmotorok.

Hesselmann szabadalom.

„Benz“ Magyar Automobil és Motorgyár Részvénytársaság.
Budapest, VII. Ilka-utca 31.

Mindkét osztálya részére megbízható kerületi képviselőt keres.

Szép kereset

kinálkozik oly urnak, vagy hölgynek, aki egy elsőrangú Élet- és Gyermekbiztosító-intézet részére működni óhajt. Rövid sikeres próbaműködés után:

fixfizetés

esetleg jól javadalmozott

kerületi főügynökség.

Szakismeret nem szükséges, mert kezdők alapos beoktatásban és támogatásban részesülnek. Nyugdíjképes állás.

Kimerítő írásbeli megkeresések: BUDAPEST, IV., Váci-utca 12. II. emelet 2. sz. alá intézendők.

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenozinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaphorogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Bejárat a Klauzál-téri villamos vasut megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1.60

Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Előkelő, csendes, központi fekvés, szabad kilátással a Dunára és a budai hegyekre; az „ngol Királyné“ és „Hungária“ szállók közelében. A földalatti és városi villamos megállóhelye tőszomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára külön e célra épült helyiségben, elegáns új berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg és melegvíz vezeték minden szobában; villanyvilágitás; fürdők; folytonos lifszolgálat. Külön lakosztályok beépített fürdőszobával. Társalgó és ebédlő terem, olvasószoba. Elismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176—63.